

У видавництві «Юридический центр Пресс» (м. Санкт-Петербург, Росія) вийшла монографія відомих російських криміналістів **Гармаєва Ю.П. і Лубіна О.Ф. «Проблемы создания криминалистических методик расследования преступлений: Теория и практика» (303 с.)**.

Робота представляє інтерес насамперед масштабністю розглянутих проблем, починаючи від основних історичних етапів формування криміналістичних методик розслідування злочинів і до аналізу досвіду створення нових методик розслідування злочинів, зокрема у сфері зовнішньоекономічної діяльності та посадових злочинів у митних органах.

Авторські роздуми викладено у формі діалогу з читачем, тому вони легко сприймаються та запам'ятовуються. Доволі чітко простежується намагання науковців виокремити усе позитивне, що було зроблено попередниками, та імплементувати це до власних теоретичних викладок. Критичний аналіз робіт з відповідної проблематики, який є необхідним атрибутом наукового дослідження, ведеться коректно, іноді навіть з гумором, що залишає приємне враження.

У монографії зроблено акцент на необхідності чіткої організації роботи щодо формування різних видів, родів та класів методик розслідування злочинів, що обґрунтовується поряд з іншим і філософськими мотивами. Паралельно розглядаються також дискусійні питання теорії криміналістики, які мають пряме відношення до актуалізованої авторами проблематики, зокрема щодо прикладної функції науки криміналістики, її «міфів» та «фантомів», джерел отримання об'єктивних даних про судово-слідчу практику тощо.

Особливу увагу варто звернути на два такі моменти, які відображені у монографії. По-перше, це моделювання процесу створення (формування) криміналістичної методики, який представлений у вигляді стадійної процедури збору емпіричного матеріалу, його аналізу, розробки криміналістичної характеристики, встановлення кореляційних залежностей між окремими її елементами, розробки комплексів рекомендацій та апробації їх у практичній діяльності. Взавши його за основу, в принципі, нескладно доволі успішно пройти увесь шлях та розробити кінцевий науковий продукт.

По-друге, це обґрунтування теоретичної можливості та практичної доцільності створення прогностичних (тих, що випереджають) методик розслідування злочинів. Автори роблять це на прикладі формування методики розслідування неповоротності з-за кордону коштів в іноземній валюті (за Кримінальним кодексом

РФ). Недостатність матеріалів судово-слідчої практики (обвинувальних висновків та вироків судів), її неефективність та деякі інші причини стояли на заваді креативній роботі, проте, взявши за основу інтегральні зв'язки між окремими складами злочинів, інформаційний вакуум, який утворився, вдалося заповнити, тим самим доволі успішно розв'язавши поставлене завдання.

Підсумовуючи викладене, ще раз хотілось би наголосити на науковій цікавості аналізованої праці, її прикладному характері та комплексності поставлених і успішно вирішених проблем. Насамкінець нагадаємо слова академіка М.М. Амосова (мовою оригіналу): «Не верьте тому, кто говорит, что о всяком сложном можно сказать просто. Сложное есть сложно».

Кандидат юридичних наук, доцент О.М. Литвинов

Современная философия науки: А.А. Ивин. – М.: Высшая школа, 2005 — 592 с.

У книзі розкриваються головні ідеї та проблеми філософського аналізу науки як найважливішої сфери діяльності на сучасному етапі розвитку людської цивілізації. Автор розкриває основні властивості наукового методу пізнання, наводить класифікацію способів наукового обґрунтування та акцентує увагу на специфічних особливостях його проведення. У праці детально аналізуються глобальні проблеми людства та підкреслюється роль науки при пошуку шляхів їх вирішення.

Книга буде корисною студентам, аспірантам, викладачам вищих навчальних закладів та всім, хто цікавиться питаннями філософського дослідження науки.

Царьков И.И. Развитие правопонимания в европейской традиции права. – СПб.: «Юридический центр Пресс», 2006. – 346 с.

У своїй роботі автор досліджує лише ті історичні періоди, які, на його думку, найбільше вплинули на розвиток та зміну наукових концепцій праворозуміння. Розглянуто такі базові категорії суспільного буття як рівність та свобода. Автор репрезентує світові історичні думки, які виникали під час дискусії між вченими-позитивістами та прихильниками концепції природного права. У цій роботі І.І. Царьков використовує оригінальний художній підхід до викладення матеріалу і проводить цікавий історичний аналіз концепцій праворозуміння на певних історичних етапах.

Цікаве та корисне у цій роботі для себе знайдуть студенти, аспіранти та викладачі юридичних та філософських факультетів вищих навчальних закладів, а також всі ті, хто цікавиться історією правових та політичних учень, розвитком правових знань.

Кельзен, Ганс. Чисте Правознавство: 3 дод.: Пробл. справедливості / Пер. з нім. О.Мокровольського. – К.: Юніверс, 2004. – 496с.

Годі знайти в наш час іншу таку правознавчу теорію, що викликала б стільки суперечок, знаходила б стільки принципового неприйняття й водночас – захопленого визнання, як Чисте Правознавство Кельзена. Досвід авторитарних режимів недавнього минулого й нашої сучасності, коли щонайжорстокіші, найнелюдяніші правопорядки проголошували самі себе «найсправедливішими» та «найгуманнішими», знов і знов засвідчує її актуальність. Чиста правова наука, як доводить автор, не повинна ставати ні на яку політичну позицію, бо суть її – в очищеності «від усілякої політичної ідеології та впливів природничих наук».

Дворкин Р.

Д 24 О правах всерьез / Пер. с англ.; Ред. Л.Б. Макеева. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004. – 392 с.

Розділи цієї книги були написані незалежно одна від одної в кінці 60-х – на початку 70-х рр., в період широкої дискусії про те, що є право і хто повинен йому підкорятися, коли політична позиція, що іменувалася «лібералізм», як здавалося, втратила свою привабливість. Невизначеність у розумінні права відображала невизначений стан загальноприйнятої політичної позиції.

Автор, Рональд Дворкін, викладає і відстоює ліберальну теорію права, різко критикуючи при цьому пануючу теорію, яка складається з двох частин, першу з яких називають правовим позитивізмом, а другу – утилітаризмом.

У цій книзі піддано критиці обидві частини пануючої теорії права, що має своїм витоком філософію І. Бенґама. У конструктивному плані головна увага приділяється ідеї індивідуальних прав, яку Бенґам колись назвав «пишномовною дурницею».

Сен А.

С31 Развитие как свобода / Пер. с англ. под ред. и с послеслов. Р.М. Нуреева М.: Новое издательство, 2004. – 432 с. – («Библиотека Фонда «Либеральная миссия»).

Один із найсучасніших економістів, лауреат Нобелівської премії 1998 року, Амартія Сен зробив видатний внесок у теоретичне осмислення феномена розвитку і повернув дискусіям з економічних проблем філософський і етичний вимір. Найвідоміша книга Сена «Розвиток як свобода» присвячена впливу соціальних і політичних інститутів на рівень життя людини і адресована всім, хто цікавиться взаємозв'язком економічних і соціальних процесів у сучасному світі.

Рикер П.

Р50 Справедливое / Пер. с фр. Б. Скуратова, П. Хицкого. Последствие. – Э. Шлоссер. Москва: Издательство «Гнозис», Издательство «Логос», 2005, 304 с.

Фундаментальний і різнобічний аналіз філософських аспектів хитросплетінь «юридичного» через проблематизацію і витлумачення поняття і меж «справедливого». За уявленням Поля Рикьора (1913-2005), «останнього класика сучасної філософії», нехтування аналізом юридичної проблематики в актуальній філософії пояснюється «шоком, спричиненим розгулом насильства впродовж жахливого ХХ століття».

Бауман З.

Б29 Глобализация. Последствия для человека и общества / Пер. с англ. – М.: Издательство «Весь мир» 2004. – 188с.

Зігмунд Бауман – відомий британський соціолог, автор понад двадцяти книг з найбільш злободенних питань суспільного розвитку. Монографія, пропонована читачеві, присвячена проблемам глобалізації. Одні звеличують глобалізацію, інші вбачають у ній джерело всіх бід. Книга, за задумом автора, має дискусійний характер і «містить значно більше питань, ніж відповідей». Своє завдання людини і вченого З. Бауман вбачає в тому, щоб повернути до цих питань якомога ширшу читацьку аудиторію і змусити замислитися над впливом глобалізації на сучасний стан нашої цивілізації.

Рубрику підготували: *д-р філос. наук О.М. Кривуля, викладач кафедри теорії та історії держави і права ХНУВС Передерій Олександр, інспектор відділу планування та контролю навчального процесу НМЦ ХНУВС старший лейтенант міліції Лопіна Ольга.*